

ΚΛΕΙΩ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΛΕΙΨΙΑΙ.
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β΄.

ΤΟΜΟΣ Ζ΄.
ΑΡΙΘΜ. 2 (146).

Συνδρομή ἀρχομένη ἀπὸ 1. Ἀπριλίου ἐκάστου ἔτους ἐτησίᾳ μὲν
φρ. χρ. 25 ἐξάμηνος δὲ φρ. χρ. 12½.

ΕΤΟΣ Ζ΄.
τῇ 15/27. Ἀπριλίου 1891.

Ο ΠΡΙΓΚΗΨ ΝΑΠΟΛΕΩΝ.

Πφυσικός ἀρχηγέτης τοῦ οἴκου τῶν Βοναπαρτῶν, ὁ πρίγκηψ Ναπολέων, ἀπέθανε περὶ τὴν ἐσπέραν τῆς 17 μαρτίου ἐν Ῥώμῃ μετὰ μακρὰν καὶ δεινὴν ἀγωνίαν, δειχθεὶς μέχρι τῆς τελευταίας του στιγμῆς ἀμείλικτος πρὸς τὸν πρεσβύτατον αὐτοῦ υἱόν, τὸν πρίγκηπα Βίκτωρα, ὅστις ὑπὸ ἐνὸς μέρους τοῦ βοναπαρτιστικοῦ κόμματος ὑποστηριζόμενος εἶχε λάβῃ ἐναντίον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ πολιτικὴν στάσιν ὡς μνηστήρ τοῦ θρόνου. Οὗτος ἐπίστευεν ὅτι εἶχε τὴν κλησίν, νὰ γείνη ὁ πιστότατος καὶ γνησιώτατος ἀντιπρόσωπος τῶν «ναπολεοντείων ἰδεῶν». Ἐδεικνύετο φίλος τῆς δημοκρατίας, τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἰσότητος, περιεφρόνει καὶ ἐχλεύαζε πάντα τὰ τῆς ἐκκλησίας καὶ ἦτο κεκηρυγμένος ἐχθρὸς τῆς παπῶσύνης. Ἀκόμη κατὰ τὸν πρῶτον αὐτοῦ λόγον, ὃν ἀπήγγειλεν ἐν ἔτει 1848 ὡς ὑποψήφιος, ἐξέφρασε τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ δημοκρατία εἶνε τὸ μάλιστα ἀρμόζον τῇ Γαλλίᾳ πολίτευμα, ἔμεινε δὲ συνεπὴς καὶ πιστὸς εἰς ἑαυτὸν, ἀναγνωρίσας τῷ 1879 τὴν δημοκρατίαν ὡς τὸ καθεστὼς πολίτευμα.

Ὁ Ἰωσήφ-Κάρολος-Παῦλος-Βοναπάρτης Ναπολέων, ὄνο-
ΚΛΕΙΩ. ΤΟΜΟΣ Ζ΄.

ΠΡΙΓΚΗΨ ΝΑΠΟΛΕΩΝ.

μαζόμενος Ἰερώνυμος (Jerôme) κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς του, ἐξάδελφος Ναπολέοντος τοῦ τρίτου, δευτερότοκος υἱὸς τοῦ Ἰερωνύμου Ναπολέοντος καὶ τῆς θυγατρὸς τοῦ βασιλέως τῆς Βυρτεμβέργης, Σοφίας Δωροθέας Φρειδερίκης Αἰκατερίνης, ἐγεννήθη τῇ 9 Σεπτεμβρίου 1822 ἐν Τεργέστη. Ὁ πρεσβύτερος αὐτοῦ ἀδελφὸς ἀπέθανε τῷ 1846. Ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ εἶνε ἡ πριγκίπισσα Ματίλδη, ἥτις ἔζη διεzeugμένη ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, τοῦ πρίγκηπος Δεμιδάφ. Ὁ πρίγκηψ Ναπολέων συνεζεύχθη ἐν ἔτει 1859 μετὰ τῆς δεκαεξαετοῦς θυγατρὸς τοῦ Βίκτωρος Ἐμμανουήλ, τῆς πριγκίπισσας Κλοτίλδης. Ἄλλ' ὁ γάμος οὗτος ὑπῆρξε δυστυχῆς, καὶ μόνον κατὰ τὰς τελευταίας του ἡμέρας ἠδυνήθη ὁ πρίγκηψ Ναπολέων νὰ ἐπανίδῃ τὴν σύζυγον παρὰ τῇ ἐπιθανατίῳ κλίνῃ του.

Ἄνθρωπος εὐφυῆς, πεπρωτισμένος μὲ πολλὰς καὶ ποικίλας ἰκανότητας καὶ ὁλῶς ἰδιορρυθμον χαρακτήρα, ὁ πρίγκηψ Ναπολέων διεκρίνετο διὰ τὰς ἀρετὰς καὶ διὰ τὰς κακίας του. Ἀλλὰ δυστυχῶς τὰ μὲν προτερήματά του δὲν ἐτύγχανον τῆς δικαίας ἐκτιμήσεως καὶ ἀναγνωρίσεως, ἐνῶ τὰ

ἐλαττώματα τοῦ διεδρυστοῦ καὶ διευρυμάνίζοντο. Ὁ χαρακτήρ τοῦ ἀνδρός εἶχε πράγματι τὰς παραδοξοτάτας ἀντιθέσεις· διεκρίνετο ἐξ ἴσου ἐπὶ φιλοσοφικῇ ἀπαθείᾳ καὶ ἐπὶ ἀχαλινώτῳ φιληδονίᾳ, ἐπὶ φιλοσοφικῇ μεγαλοφροσύνῃ καὶ μικροπρεπεῖ ματαιοφροσύνῃ. Ἐνῶ ἦτο δημοκρατικὸς τὸ φρόνημα, ἦτο οὐχὶ σπανίως τυραννικὸς.

Ὅτε μὲν ἦτο πραῦθυμος, ὅτε δὲ ὀξύθυμος· ὅτε μὲν ἰδανικὸς ὅτε δὲ κυνικὸς· καὶ ἄλλοτε μὲν ἀγαθός, γενναῖος, εἰλικρινής, ἄλλοτε δὲ τάναντία τούτοις. — Ὁ πρίγκηψ Ναπολέων ἦτο ἔξοχος ῥήτωρ ἀληθῆς καλλιτέχνης τοῦ λόγου, θελκτικώτατος ἐν τῇ διαλέξει, — καὶ ἐν συντόμῳ, ἀνώτερος τῆς φήμης του. Γ. Σ.

ΤΡΕΙΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΤΑΙ ΠΡΟ ΤΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΣ.

Ἐπὶ ΣΠ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ.

(Συνέχεια.)

Ἦδη Γρηγόριος ὁ Β΄. καὶ ὁ Βενέδικτος ἠγωνίζοντο πρὸς ἀλλήλους διὰ τὴν παπικὴν τιάραν. Οἱ λαοὶ διαίρουνται, καὶ τινες μὲν ἀναγνωρίζουσιν ὡς Πάπαν τὸν Γρηγόριον, ἐν οἷς καὶ ὁ κληρὸς τῆς Βοημίας, τινὲς δὲ ἀφίνουσι τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπόφασιν εἰς τὴν ἤδη ἐν Πίζῃ συνελθοῦσαν σύνοδον. Ἐν τοῖς τελευταίοις τούτοις κατετάσσοντο καὶ ὁ Ἰωάννης Οὔσος καὶ τὸ τῆς Πράγης πανεπιστήμιον, ἐνῶ ἐπεκράτουν αἱ ἰδέαι τοῦ Οὔσου. Εἰς ὑποστήριξιν δὲ αὐτῶν ἦλθε καὶ ἕτερος ῥέκτης ἀνὴρ, πνεῦμα ὀξὺ καὶ ζωηρὸν κεκτημένος καὶ δεινὸς ῥήτωρ, κατὰ τὸν ἰησοῦιτην Βαλβίνον, Ἰερώνυμος, ὁ ἐκ Πράγης ἐπονομασθεὶς.

Ὁ Ἰερώνυμος εἶχεν ἐκπαιδευθῆ ἐν τοῖς πανεπιστημίοις τῶν Παρισίων, τῆς Κολωνίας καὶ τῆς Αἰδελβέργης, ἅτινα ἦσαν φυτῶρια γραμμάτων πλήρη ζωῆς καὶ ἐνεργητικότητος κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην. — Μαθητὴς τις ἐν τούτοις τοῦ Οὐίκλεφ εἶχε φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ εἰς Βοημίαν τὴν μετάφρασιν τῶν ἁγίων γραφῶν, ἣν ἐξεπόνθησεν ὁ διδάσκαλός του καὶ ἄλλα τινὰ συγγράμματα αὐτοῦ, μετὰ χαρᾶς ἀποδεκτὰ γενόμενα ὑπὸ τῶν καθηγητῶν, ὡς νεωτερίζοντα καὶ συμφωνοῦντα πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὰς τάσεις τῶν καιρῶν. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Πράγης ἀνθίσταται κατὰ τοῦ νεωτερισμοῦ τούτου, καὶ τῷ 1408 ἐκδίδει δύο ἐγκυκλίους, τὴν μὲν πρὸς τὰ μέλη τοῦ πανεπιστημίου ἀπαιτῶν νὰ παραδοθῶσιν αὐτῷ τὰ βιβλία τοῦ Οὐίκλεφ, ὡς λύμη, ὅπως τὰ καύσῃ, τὴν δὲ πρὸς τοὺς ἐφημερίους καὶ ἱεροκήρυκας, ἐντελλόμενος αὐτοῖς, ὅπως ἐρμηνεύωσι τοῖς πιστοῖς τὸ μυστήριον τῆς μετουσίωσης τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ οἴνου ἐν τῇ Εὐχαριστίᾳ εἰς Αἷμα καὶ Σῶμα Χριστοῦ, διδασκαλίαν ἣν μεταξὺ ἄλλων καιρίων δογμάτων τῆς χριστιανικῆς πίστεως εἶχε προσβάλλῃ ὁ Οὐίκλεφ. Ὁ Οὔσος ἐπολέμησε τὰς ἐγκυκλίους· τὸ πανεπιστήμιον διεμαρτυρήθη, ὁ δὲ Πάπας Ἀλέξανδρος ὁ Ε΄. ἐκδίδει τῷ ἐπομένῳ ἔτει 1409 Βούλλαν, καταδικάζουσαν τὰς οὐίκλεφινὰς πλάνας· συγχρόνως περὶ τὰ διακόσια συγγράμματα παραδίδονται εἰς τὰς φλόγας ὡς αἰρετικά, ἀπαγορεύεται τὸ κήρυγμα ἐν τοῖς ναοῖς τῆς Βοημίας καὶ ἐκσφενδονίζεται κατὰ τοῦ Οὔσου, ὡς αἰρεσιάρχου, καὶ κατὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἀνάθεμα, εἰς τὸ ὅποιον ὅμως οὔτε ὁ Οὔσος οὔτε ὁ λαὸς ἔδωκε προσοχὴν, γνωρίζοντες τὴν πηγὴν αὐτοῦ. Διωχθεὶς ἐκ τῆς Πράγης ὁ Οὔσος καταφεύγει εἰς τὴν πατριὸν γῆν Οὔσινεκ (ἐξ ἧς ἔλαβε καὶ τὸ ὄνομα). Τὸ κήρυγμα αὐτοῦ ἐνταῦθα δὲν εἶχε ὅρια· δι' ἐπιστολῶν δὲ ἐνεθάρρυνε τὸ πανεπιστήμιον, τοὺς ἑαυτοῦ φίλους καὶ τὸν λαὸν τῆς Πράγης εἰς τὸν κατὰ τοῦ Πάπα ἀγῶνα, ὃν ἀπεκάλει τὸν ἀντίχριστον τῆς Ἀποκαλύψεως.

Ὁ λαὸς τῆς Πράγης συμπαθεῖ ἤδη πολὺ πρὸς τὸν Οὔσον. Καὶ ἕτερος δὲ ἱερεὺς ἐν τῇ αὐτῇ πόλει ἐγείρεται κηρύττων δημοσίᾳ ὅτι οἱ πιστοὶ πρέπει νὰ μεταλαμβάνωσι καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου τῆς Εὐχαριστίας, ὡς οἱ ἱερεῖς, οὐχὶ μόνον τοῦ ἄρτου τοῦ ἁγιασμένου, τὴν διδασκαλίαν δὲ ταύτην ὑποστηρίζει καὶ ὁ Οὔσος. Ἀφ' ἑτέρου ὁ βοημικὸς κληρὸς μᾶλλον ἐξαχρειοῦται, διότι ἡ ἀρχιεπισκοπικὴ ῥάβδος τῆς Βοημίας περιπίπτει εἰς χεῖρας Κορράδου τινός, ἀνθρώπου ὡς ὁ χοῖρος κυλιόμενου εἰς τὸν βόρβορον τῆς κραυπάλης καὶ ἀσωτείας καὶ οὐδόλως μεριμνῶντος περὶ τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ καθηκόντων. Μετ' ὀλίγον ὁ Οὔσος κατορθοῖ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Πράγαν. Αἴφνης φθάνει εἰς Βοημίαν Βούλλα τοῦ Πάπα Ἰωάννου τοῦ ΚΓ', δι' ἧς κινεῖται σταυροφορία κατὰ τοῦ ἡγεμόνος Λαδισλάου, ὡς διαρπάσαντος τὰ ἐκκλησιαστικὰ κτήματα. Ὁ Οὔσος ἐπιπίπτει σφοδρὸς κατὰ τοῦ Πάπα καὶ ἀρνεῖται αὐτῷ τὸ δικαίωμα νὰ κηρύττῃ πολέμους καὶ σταυροφορίας, τῷ ἀφαιρῇ τὴν ὑλικὴν σπάδην καὶ τῷ ἀφίνει τὴν πνευματικὴν ῥομφαίαν. Ποία δὲ αὕτη; ἐρωτᾷ· παρακλήσεις, παρορμήσεις καὶ μέχρι θανάτου ἀνταπάρνησις. «Θέλει ὁ Πάπας, ἔλεγε, νὰ σηκῶσιν τοὺς ἐχθροὺς του; ἄς ἀτενίσῃ πρὸς τὸν Ἐσταυρωμένον οὐ λέγεται ἀντιπρόσωπος· ἄς εὐχεται ὑπὲρ τοῦ ἐχθροῦ του· ἄς λέγῃ μετ' ἐκείνου «ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου». Ταῦτα ἐδίδασκε καὶ δι' αὐτῶν τὰ πνεύματα ἐν Βοημίᾳ ἔτι μᾶλλον ἐδερμαίνοντο.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην συνήλθε καὶ ἡ ἐν Κωνσταντίᾳ μεγάλη Σύνοδος, ἣτις, ὡς ἡ ἐν Πίζῃ πρότερον συνελθοῦσα ἀλλ' ἀποτυχοῦσα τοῦ σκοποῦ, ἐμελλε νὰ ἐξομαλύνῃ τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἀνωμαλίας καὶ νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὰς θρησκευτικὰς ἐριδας, εἰς ταύτην δὲ προσκαλεῖται καὶ ὁ Βοημὸς μεταρρυθμιστὴς· κατ' ἀρχὰς ἐδίστασε, ἀλλ' εἴτα ἐπέισθη νὰ παρουσιασθῇ ὅπως ἀπολογηθῆ ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῆς διδασκαλίας του. Ἀλλὰ πρὶν ἢ ἀπέλθῃ τῆς Πράγης ἔλαβε συστατικὰ ἀδωαδικὰ γράμματα παρὰ τοῦ ἡγεμόνος Βενκισλάου καὶ προπεμπτήριον, *salvum conductum*, παρὰ τοῦ βασιλέως τῆς Οὐγγαρίας Σιγισμούνδου, ὑποσχεθέντος αὐτῷ προστασίαν καὶ ἀσφάλειαν. Ἀπῆλθε λοιπὸν πεποιδῶς εἰς τὸν μέγαν ἀριθμὸν προσηλύτων, οὓς ἀφήκεν ἐν Βοημίᾳ, καὶ εἰς τὴν δύναμιν τοῦ λόγου του, τὸν ὀκτώβριον τοῦ 1414, συνοδευόμενος παρὰ δύο ἰσχυρῶν καὶ εὐγενῶν φίλων Βοημῶν. Ἐν ταῖς πόλεσι, δι' ἃν διήρχετο, πάντες ἐφιλοτιμοῦντο, τίς κάλλιον νὰ φιλοξενήσῃ τὸν μεταρρυθμιστὴν τῆς Ἐκκλησίας· ἡ ἐν Νυρεμβέργῃ μάλιστα ὑποδοχὴ ἦτον ἀληθῶς θριαμβευτικῇ. «Ἐν ἀπάσαις ταῖς